



'EEN PURE IMPULSAANKOOP'

Een boot is emotie, zo wordt beweerd. In het geval van de klassieke Schollevaar klopt het als een bus. Erik van Dongen was op slag verkocht toen hij het schip zag. In een vlag van verliefdheid kocht hij zonder aarzelen de bakdekker. Ook nog eens zijn allereerste kajuitjacht.

LAURENS VAN ZIJP

Het was een ingeving. Ineens besloot Erik van Dongen het roer om te gooien. Letterlijk. Niet zoals gebruikelijk bakdekkert, maar ditmaal naar stuurboord. Op deze mooie vaardag wilde hij met de sloep door de Leidse grachten varen. Even later draaide hij de Haarlemmerveerwaart op. En daar lag-ie een juweeltje van

een bakdekker. Of juist: bakdekkruiser. Door Erik trouwens consequent en nadrukkelijk aangeduid met 'zij'. De motorboot, Schollevaar geheten, trok onmiddellijk zijn aandacht. Vervolgens ontwaarde hij een bordje: "Te koop"... "Ik dacht eerst dat het een houten Petterson was, maar het bleek een stalen schip", vertelt Erik.

VERLIEFD

Thuisgekomen liet het beeld hem niet meer los. Hij besloot kort daarop maar eens te bellen. En kreeg toen een teleur-

1 Het bleek geluk te schijnen voor de klassieke sloep.
2 De Schollevaar: een juweeltje van een bakdekker.

REPORTAGE BAKDEKKRUISER SCHOLLEVAAR

stellende mededeling: eigenaar Leo had de boot niet verkocht. Erik: "Samen met mijn vriendin ben ik toch naar het schip gaan kijken. We waren op slag verliefd, we werden er emotioneel van. Dat zag Leo ook. Ik vroeg hem wat ik moest doen; overbleven missies? Hij nam contact op met de koopers en uiteindelijk kon ik de Schollevaar kopen." Nu had Erik ook een Papagoidy, De Vind of een vergelijkbaar schepstype kunnen kiezen. Waarom dan juist deze ene bakdekker? Hij beantwoordt de vraag met een grimas; opgetrokken wenkbrauwen, neergelaten mondhoeken en schouderophalend. "Geen idee", zegt hij perzand. "Het is een pure impulsaankoop geweest. De kop. De kont. De salon. Alles trok mij aan. Ik vond alles goed en heb haar gekocht zonder keuring. De motor heb ik zelfs niet eens bekeken..." Zo kwam Erik, verstikt zelder, aan zijn allereerste kajuitjacht. Het is verbazend hoe een verstandig man-van-de-wereld die normaliter rationele beslissingen neemt, zich zo onbesuisd kan laten meeslepen. Dat vindt Erik zelf ook.

FRAAI GELIJD

Om dat te begrijpen kunnen we het basta de Schollevaar van dichtbij bekijken. De reis ernaartoe is een avontuur op zich. We arriveren bij een landelijke restaurant tussen Wiermond en Oegstgeest. Aan de overkant staan duidelijk oude boothuizen. Om daar te komen, pakken we een handdoekend kettlingortje dat we zelf de vaart over moeten trekken. Even later staan we in het schemerduister van de loods naast een inderdaad fraai gelijnd jacht. Hoge kop, steele sterven met lichte vaaler en geschiedde pinkruizen alle ogen. Een verriedelijk vlotend verloop van het bakdek naar de lage kup achter. Mooie details: de trossen liggen keurig opgerold aan dek, naast antieke bolkers, de masklout is verguld. Alles in de stijl en sfeer van voor de oorlog. De Schollevaar is rond 1936 in de vaart gekomen. Gebouwd bij de werf Loh, Drijver in Leeuwarden, met een stalen, geklonken romp. In opdracht van een tandarts, die er 3.000 gulden voor neertelde. Over de verdere geschiedenis is niet heel veel bekend. Erik vermoedt dat hij de vijfde of zesde eigenaar is. De maten zijn 11,00 x 2,90 x 0,80 meter en de kruiphoogte is 2,37 meter.

Midscheeps ligt een viercilinder Ford 2700 diesel van 80 pk, voorzien van droge uitlaat. Een zware jongen voor dit schip. "Stator" loopt de toot al compansiteit, aldus Erik, maar hij laat het maar zo. De kup achterin heeft heel verrassend opklapbare aan beide boorden. Naar binnen lopend tref je aan bakboord een messing gootsteen aan, ergegenover is de kombuis met antiek gasstel. De salon heeft behalve veel kastuime een L-bank aan stuurboord en een stuurstand aan bakboord. Het slom aanwagige blank gelakte teakhout versterkt de klassieke sfeer en

dat doen de mooi gebogen dakdragers ook. In het kajuitdak zit een luk voor wat cabrio-gevoel. Het zit precies boven het motorluk in de kajuitvloer, slim, want zo kan de motor er zonder breukwerk uit.

VOORPIEK

De voorpiek is een verhaal op zich. Nadat Erik het schip in bezit had gekregen, besloot hij het voorschip te veranderen. Erik: "Zoals gebruikelijk op dit soort klassiekers zat ik namelijk voorn het toilet en daaronder was beton aangebracht. Verder waren er aan weerszijden stapelbedden. Dat alles wilde ik aanpakken. Nadat we het beton hadden verwijderd, bleek de huid aangetast. Er zijn gangen vervangen door nieuwe; wel overmaats, geen dubbelingen."

Nu is Erik - oprichter van het interieur-engineering bureau SDBS - van huis uit technisch scheepsstakker, dus hij begon schetsen te maken van de voorpiek zoals hij die ingericht wilde hebben. Met in elk geval een tweepersoonsbed voor meer comfort en een aparte natte cel aan bakboord.

Het teak uit de rest van het schip is doorgetrokken en de huidbestemming is uitgevoerd in koraal afgelakte velling en kraalsteen. In de toiletjante is met opzet de bestemming minimaal gehouden en kijk je zo tegen de huid en kinknagels aan, wat heel scheeps aandoet.

OUDE GLORIE

Bij de aanpassing van de voorpiek viel ook het B-roord: boegschroef. Een attribuut dat eigenlijk 'not done' is in dit klassieke segment, maar zo'n hoge kop is een windvanger en daarom bouwde Erik toch zo'n handige manoeuvreerhulp in. Daarmee komen we op een hekel punt: hoever mag je moderniteiten toevoegen aan een klassieker? Erik: "Dat mag alle het geheel maar in de stijl zijn. De Schollevaar is beoordeeld door de Vereniging van Booteigenaren 'Oude Glorie'. Het belangrijkste criterium is: het schip moet voor 1945 zijn gebouwd als jacht.

Op eerste gezicht moet een schip de uiterlijke kenmerken hebben van boten uit die tijd. Uiteraard mogen voor het behoud reparaties verricht worden, maar letend op de tijd. Oude Glorie hanteert drie gradaties: oude glorie, veranderged en verand monument. Voor de laatste twee categorieën worden schepen geschouwd.

En over Oude Glorie gesproken, in augustus viert de vereniging het 40-jarig bestaan. In Leeuwarden, dit jaar culturele hoofdstad van Europa. En de geboorteplaats van de Schollevaar. In een zwam-kleef-aan-vloerkozijn varen leden ernaartoe. Uiteraard is Erik met zijn Schollevaar, registratienummer 243, ook van de partij.



3 De trossen liggen keurig opgerold aan dek.
4 Erik dacht eerst dat het een houten Petterson was.
5 Erik van Dongen aan boord.
6 Een L-bank aan stuurboord en een stuurstand aan bakboord.
7 Het genagelde stalen dek in de vppgekruiper piek na het verwijderen van het beton.

